BaBe!

Budi aktivna. Budi emancipiran.

Godišnji izvještaj
2015.

UVOD

Rekapitulacija prethodnih dvanaest mjeseci događa se u turbulentno vrijeme kada novoizabrana vlast još nije uspostavila mehanizme svog vladanja i kada je intenzivirana podjela hrvatskog društva. Javni prostor je obilježen prosvjedima, ali i nejasnom vizijom o smjernicama upravljanja. Zabrinutost i opća socijalna konfuzija je sveprisutna. Sve ono što je obilježilo prošlu godinu po kršenjima ljudskih prava, ovih dana se aktualiziralo. Čini se da su aktivnosti udruga koje se zalažu za društvo ravnopravnosti sada potrebnije nego ikad.

No, proces praćenja ljudskih prava ne smijemo prepustiti dojmu i subjektivizaciji već ga je nužno zasnovati na metodologiji koja obuhvaća identificiranje uvjerljivih indikatora.

Tu je važno uzeti u obzir zakone koji su doneseni, izmijenjeni i/ili dopunjeni; prosvjede u kojima se vidi puls stanovništva, tj. koji ga to konkretni problemi muče. Nastavno s tim, moramo ocijeniti na kojem je nivou sloboda izražavanja i govora te okupljanja. Koja je i kakva uloga branitelja/ica ljudskih prava i jesu li oni/e potpuno sigurni/e u našem društvu? Moramo obratiti pažnju i na dugotrajnost i (ne)pravilnost sudskih postupaka, ali i na efikasnost i obučenost institucija i njihovih predstavnika/ca u postupanju prema korisnicima/cama njihovih usluga. Tu su nam dragocjeni podaci do kojih dolazimo kroz suradnju s institucijama, ali i kroz rad s korisnicima/cama naše (savjetovalište udruge B.a.B.e.) pravne i psihološke pomoći. Kroz analizu medija i društvenih mreža, moramo obratiti pažnju i na govor mržnje. Kako smo pristupili izbjegličkoj krizi unutar koje su stvarni ljudi- izbjeglice, sa svojim životnim pričama, stvarnim traumama i potrebama. I na kraju, da bismo imali/e cjelovitu sliku, moramo pratiti političke postupke, a protekle godine se monitoring civilnog društva spram njih morao izoštriti jer smo prolazili kroz predsjedničke i parlamentarne izbore. Sve ove točke smo zahvatile kroz naše programe, projekte, inicijative i aktivnosti tijekom cijele godine.

Nadalje, uz sva kršenja ljudskih prava tijekom 2015. kojih je bilo u izobilju, fokusirat ćemo se na set prava koja se nalaze unutar spektra prava žena koje i u 2015. godini, i dalje, pripadaju marginaliziranim i ranjivim skupinama društva. I unatoč svim naporima teško da je izvjesno kada će žene i hoće li biti ravnopravne u hrvatskom društvu.

To zaključujemo ne samo na osnovu svojih djelatnosti već i s obzirom na globalna (međunarodna, svjetska) istraživanja. Naime, u studenom 2015. godine predstavljena je ljestvica rodne ravnopravnosti prema analizi Svjetskog gospodarskog foruma. Radi se o podacima koji opravdano trebaju zabrinuti cjelokupno hrvatsko društvo, a ne samo organizacije koje se bave problematikom ženskih ljudskih prava. Dakle, na listi Global Gender Gap Indexa za 2015.

Hrvatska je zauzela 59. mjesto od ukupno 145 vrednovanih zemalja, dok je 2007. bila na 16. mjestu od ukupno 126 zemalja. U analizi su ocjenjivane četiri ključne kategorije: 1) ekonomsko sudjelovanje i prilike; 2) obrazovna postignuća; 3) zdravlje i preživljavanje te; 4) politička moć.

Kroz rad udruge B.a.B.e. u direktnom kontaktu sa ženama koje su korisnice usluga pravnog i psihološkog savjetovališta, ali i kroz istraživanja u čijim provođenjima sudjelujemo na području cijele Republike Hrvatske, dolazimo do sličnih zaključaka do kojih je došao i Svjetski gospodarski forum. Na nivou države, svjedočimo o nejednakostima u plaćama za žene i muškarce za iste kvalifikacije i isto radno mjesto, o nedostupnosti socijalnih usluga u nekim dijelovima Hrvatske, posebno u nerazvijenim dijelovima. Samostalnost u odlučivanju lokalnih samouprava, pokazala se kao ne baš povoljna za žene jer u nekim općinama ne primaju naknadu niti bilo kakvu materijalnu pomoć za novorođenu djecu. Osim toga, pokrivenost vrtićima i kapacitetima već postojećih vrtića nije dostatna za svu djecu pa majke moraju ostati kod kuće kao odgajateljice, a sličan je slučaj i sa centrima za stare i nemoćne gdje žene brinu i o starijim članovima obitelji. Na taj način gube svoje mjesto na tržištu rada, ekonomski su zavisne o svom partneru, što često rezultira ekonomskim nasiljem. Ono, u velikom broju slučajeva, povlači za sobom i druge oblike obiteljskog nasilja. No, problem se preslikava i na zajednicu jer tako žene i gube mogućnost društvenog i političkog participiranja i angažmana. Posljedice ovakvog sustava vidljive su i u posljednjem sazivu Hrvatskog sabora. U Sabor su izabrane samo 23 zastupnice – 13 s lista SDP-ove koalicije Hrvatska raste, pet iz Mosta, četiri iz HDZ-ove Domoljubne koalicije, te zastupnica pet nacionalnih manjina Ermina Lekaj Prljaskaj. Samo jedna zastupnica, bivša HNS-ova ministrica graditeljstva Anka Mrak Taritaš, uspjela je u Sabor ući zahvaljujući preferencijalnim glasovima. Na listi koalicije Hrvatska raste u II. izbornoj jedinici bila je na neperspektivnom, osmom mjestu, no 8.077 preferencijalnih glasova (10, 8 posto) osiguralo joj je ulazak u zastupničke klupe. Ovi podaci jasno preslikavaju sliku hrvatskog društva i kakvo je uistinu stanje prava žena. Deklarativna prava nisu dio povijesti, ona su aktualnija nego ikad. Velike i moćne stranke su se radije odlučile za plaćanje kazne Izbornom povjerenstvu nego za poštivanje kvote od najmanje 40% žena na listama. Izostanak žena iz aktualne politike objašnjavan je nedovoljnom zainteresiranošću žena za bavljenje politikom, konzervativnošću i nedovoljnim kompetencijama i borbenošću, iako je svima poznat podatak o većem broju visokoobrazovanih žena u hrvatskom društvu. Rodna perspektiva minoran je faktor u donošenju odluka i organizaciji bilo javnog sektora, bilo privatne proizvodnje, bilo uloge u donošenju odluka u obitelji ili u državi. U istraživanju koje je u partnerstvu s HUP-om proveo ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, kojemu se odazvalo 33,6% ili 168 tvrtki, pokazalo se kako je tek 9,43%

žena uspjelo doseći poziciju predsjednica upravnih tijela, a 14,3% njih uspjelo je doći na čelo nadzornog odbora.

S obzirom na ove pokazatelje, možemo zaključiti da je došlo do intenziviranja (re)tradicionalizacije društva gdje su žene smještene u domaćinstva, njihova društvena uloga se oslabljuje, a rad unutar obitelji koji nije plaćen, obimniji je. Socijalne strategije lokalnih samouprava su neefikasne, a rodna perspektiva iz javnih politika je iščezla.

PROGRAMSKI STUPOVI

1. **Rodna ravnopravnost**
2. **Prevencija i suzbijanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja**
3. **Pružanje egzistencijalne zaštite i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja i njihovoj djeci u Vukovarsko-srijemskoj županiji**
4. **Zagovaranje i praćenje zakonodavnih procedura, javnih politika i provedbenih mjera na području ljudskih prava**

Djelovanje udruge B.a.B.e. i u 2015. godini i dalje je kontinuirano strukturirano oko četiri strateška programska stupa. U njima je inkorporirana vizija, misija i strateški ciljevi udruge.
S obzirom na podzastupljenost žena u tijelima odlučivanja bez obzira na razinu obrazovanja, svjedočimo o društvenom sustavu u kojemu još uvijek postoje stakleni stropovi koji su za mnoge članice društva nesalomljivi. Nadalje, ekonomsko, psihičko, fizičko i seksualno nasilje problem je s kojim se suočavaju brojne žene u našem društvu. Neke od njih prolaze tretmane psihološkog savjetovanja u udruzi B.a.B.e., ali koriste i usluge pravnog savjetovališta.

Suradnjom s nevladinim organizacijama, medijima i institucijama koji se bave srodnom tematikom kao i mi, interveniramo u nepravedni sustav, ali pomaci su i dalje mali i nedostatni da se cjelokupna slika promijeni. Jedan od razloga za

otežano popravljanje stanja ljudskih prava žena je nepovjerenje u institucije, strah i sram od okoline koja zlostavljane i diskriminirane žene i dalje stigmatizira. Pogotovo zbog uvriježenog stava o suodgovornosti za zlostavljanje i diskriminaciju. Osim toga, mnoge ne znaju na koji način i kome se mogu obratiti za pomoć pa se i dalje borimo s crnim statistikama koje nisu realni pokazatelji stanja - zbog neprijavljivanja i nereagiranja.

Važno je naglasiti da je nezaposlenost žena i dalje jedan od ključnih problema u području rodne ravnopravnosti. Na njega utječu čimbenici od loših socijalnih strategija pa tako i socijalnih usluga, nedovoljno rodno osviještenih lokalnih politika koje u svom kreiranju i provođenju ne uzimaju u obzir važnost osiguravanja adekvatnih uvjeta za brigu o ovisnim članovima obitelji (djeca, stare osobe) pa ta skrb pada na žene. Izolacija mnogih općina u Republici Hrvatskoj također utječe na nezaposlenost, ali i retradicionalizacija društva. Iz proteklog rada, došle smo do zaključaka kako su pravni mehanizmi i propisi bolji i efikasniji na državnom nivou, nego na lokalnom. Iznalaženje novih načina da se u lokalnim samoupravama zadovolje kriteriji koji jamče društvo blagostanja i sigurnosti, nužni su. Nivo osviještenosti za rodnu perspektivu u provođenju lokalnih politika, jako je nizak. Donositeljima /donositeljicama odluka nužna je dodatna edukacija kako bi rodna perspektiva imala više udjela u njihovom radu na razvoju lokalnih zajednica, kako bi svi dionici benefitirali.

1. <u>Rodna ravnopravnost</u>

- projekti unutar ovog programa koji su provođeni u 2015. godini su sljedeći:

***Obrazovanjem ka ravnopravnosti**

Donator: Ministarstvo vanjskih poslova

Opis projekta i rezultati:

Glavni, dugoročni cilj bio je postići da mlade osobe u BiH usvajaju nove vrijednosti putem edukacije o rodnoj ravnopravnosti, jer je dokazano da zemlje s višim stupnjem ravnopravnosti postižu uspješniji te održiv ekonomski rast. Za njegovo ostvarenje potrebno je dugo vremensko razdoblje i angažman svih ključnih aktera u Bosni i Hercegovini. Kako su u ovaj projekt bile uključene ključne organizacije, institucije i političarke koje su posvećene promicanju rodne ravnopravnosti, za očekivati je da će njihovim daljnjim radom i taj dugoročni cilj biti ostvaren u daljnjoj budućnosti.

Specifični ciljevi projekta bili su: Unaprijeđenje kompetencija OCD-a u javnozagovaračkim vještinama vezanim uz uvođenje rodno osviještenog obrazovanja u Bosni i Hercegovini; uspostava održive i čvrste suradnje na

promicanju prioriteta hrvatske razvojne suradnje vidljivam je između OCD-a posvećenih rodnoj ravnopravnosti u BiH i CROSOL-a.

Tijekom provedbe projekta, osim partnerske organizacije Prava za sve, u aktivnosti su bile uključene i organizacije iz čitave Bosne i Hercegovine - Vive žene te "Zemlja djece u BiH" iz Tuzle, Udružene žene iz Banja Luke, Centar za ljudska prava u Mostaru, Budućnost iz Modriče i Inicijativa i civilna akcija u Bosni i Hercegovini iz Sarajeva sudjelovale su u studijskoj posjeti Zagrebu i provedbi medijske kampanje, dok su se u raspravu na prvoj javnoj prezentaciji, te završnoj konferenciji aktivno uključile i: Fondacija Cure, Žene ženama, Infohouse, Fondacija CPI, Care, Hope and Home for Children, Institut za razvoj mladih Kult, Centar za edukaciju i mobilnost mladih, Mediacentar, Udruženje Domino, Žena BiH, Udruženje Global analitika, Centar za pravnu pomoć ženama i Fondacije lokalne demokratije. Kroz sastanke s partnericama, javnu prezentaciju u Sarajevu i studijsku posjetu 10 žena, ostvarenu u Zagrebu, medijsku kampanju i završnu konferenciju cilj je ostvaren jer su aktivistkinje upoznavale proces nastanka kurikuluma modula rodne ravnopravnosti u Hrvatskoj, metodologiju rada, važnost rodno osviještenog obrazovanja, ali i prepreke na koje će zasigurno nailaziti na putu ka rodnoj ravnopravnosti putem obrazovanja (jer je to bio slučaj i u Hrvatskoj). Medijska kampanja učinila je projekt vidljivim u javnosti i otvorila raspravu, a završna konferencija pokazala je i visok stupanj zainteresiranosti političarki i predstavnica/ka institucija za temu. Iako se očekivalo da će predstavljeni kurikulum biti motivacija za izradu vlastitog kurikuluma, većina sudionica/ka konferencije zaključila je kako je hrvatski kurikulum u cijelosti primjenjiv u Bosni i Hercegovini pa se treba krenuti u njegovo uključivanje u nastavne programe. Uz političarke iz različitih stranaka, u raspravi su sudjelovale djelatnice gender mehanizama i Ministarstva obrazovanja, institucija ključnih za provedbu planiranih aktivnosti po završetku projekta. Jasna namjera implementacije vidljiva je u zaključcima/preporukama sročenim na konferenciji. Sudionice/i, između ostalog, traže: "od Ministarstva civilnih poslova BiH uspostavljanje koordinacije nadležnih ministara obrazovanja kako bi se proveli okvirni zakoni o obrazovanju i ZoRS te drugi antidiskriminacijski propisi u oblasti obrazovanja te odredila potrebna sredstva iz budžeta; od Federalnog ministarstva obrazovanja i postojeće koordinacije kantonalnih ministara donošenje odluke o formiranju interesorne, međukantonalne radne grupe koja će razviti Plan akcije za integriranje rodne ravnopravnosti u obrazovni sistem te redovnu i kontinuiranu obuku postojećeg nastavnog kadra o rodnoj ravnopravnosti i provođenju modula za rodnu ravnopravnost". Cilj je, znači, ostvaren u cijelosti.

*Žene na tržištu rada- procjena utjecaja roda

Donator: Europska komisija, Ured za udruge, Vlada Republike Hrvatske
Ugovorno tijelo: SAFU

Opis projekta i rezultati:

Cilj projekta je osnažiti ulogu i utjecaj aktivnosti zagovaranja nevladinih organizacija usmjerenih na poboljšanje cjelokupne transparentnosti, otvorenosti i dobrog upravljanja hrvatske javne uprave u području rodne ravnopravnosti. Poseban naglasak je stavljen na one javne politike koje doprinose omogućavanju pozitivnog okruženja za žene na tržištu rada. Istraživanje koje je provedeno u sklopu projekta obuhvaća teme kao što su vrtići - pokrivenost na razini cijele Republike Hrvatske, cijene i usluge istih, novčane naknade za novorođenu djecu, predškolski odgoj i produženi boravci za djecu te brojnost i kvaliteta centara za stare i nemoćne članove zajednice.

Cjelokupni program se financira iz sredstava Europske unije uz stratešku podršku te monitoring Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU) te je sufinanciran sredstvima Ureda za udruge Vlade RH. Projektne aktivnosti će se provoditi u suradnji s Fakultetom političkih znanosti iz Zagreba, Vukovarskim institutom za mirovna istraživanja i obrazovanje (VIMIO) te nevladinom organizacijom Legalina iz Gračaca. Osim toga, značajnu ulogu u provedbi projekta imaju i institucionalni akteri lokalne uprave – grad Zagreb i Zadarska županija.

Uz pomoć stručnjaka iz područja javnih politika, istraživačkim i analitičkim pristupom će se postići relevantnost podataka do kojih će se doći tijekom narednog perioda (do 01. 01.2017.). Važan segment u implementaciji projekta je i ocjenjivanje djelotvornosti do sada provođenih politika koje imaju utjecaj na položaj žena na tržištu rada, prije svega na lokalnom nivou. Bona fides će se poticati proaktivnost u poboljšanju položaja žena na tržištu rada. Kroz primjere dobre prakse, cilj je osnažiti rodnu ravnopravnost u društveno-pravnom kontekstu. Relevantnim lokalnim dionicima će se pridružiti lokalne koalicije, pa će se tijekom zajedničkih sastanaka odrediti kvalitativni pokazatelji koji će doprinijeti ostvarivanju strateških i operativnih akcijskih planova i pozitivnih izvješća o ocjeni rodne uključenosti ex post.

Cijeli proces je i još će dodatno biti medijski popraćen, uz pomoć tiskanih, elektronskih medija, ali i kreiranjem posebne web stranice (www.zenenatrzisturada.hr) s detaljno opisanim aktivnostima i rezultatima projekta. Dokumentarnim filmom i radio emisijama ćemo široj publici približiti problematiku kojom se bavimo.

2. Prevencija i suzbijanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja

- projekti unutar ovog Programa koji su provođeni u 2015. godini su sljedeći:

***Savjetovalište za prevenciju i suzbijanje svih oblika nasilnog ponašanja u obitelji**

***Pružanje primarne pravne pomoći**

***Nova perspektiva: psihološka podrška za osobe tijekom i nakon razvoda**

***Savjetovalište za prevenciju i suzbijanje svih oblika nasilnog ponašanja u obitelji i zaštitu od diskriminacije drugih socijalno ugroženih skupina**

Donatori: Ministarstvo socijalne politike i mladih RH, Ministarstvo pravosuđa RH, Mediterranean Women's Fund i Grad Zagreb.

Opis programa i rezultati:

Kroz program *Prevencija i suzbijanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja* provodimo zaokružen ciklus pravne i psihološke pomoći žrtvama. Riječ je o procesima koji su dugotrajni, a svaki individualni slučaj zahtjeva detaljnu analizu i odgovornost stručnjakinja koje nam pomažu u radu, a u diretnom su kontaktu sa žrtvama. U posljednje vrijeme smo proširile sferu djelovanja zbog potreba građana/ki koji/e nam se obraćaju za pomoć. Unutar ovog programa intenzivno radimo na zaštiti od diskriminacije i drugih socijalno ugroženih skupina, ne samo žrtava obiteljskog nasilja. Naše savjetovalište je otvoreno za sve građane i građanke, ne samo za žene (kako često percipira javnost).

Unutar projekata ovog Programa, a sve u cilju pravne i psihološke pomoći žrtvama obiteljskog nasilja provele smo niz aktivnosti. U suradnji s timom stručnjakinja osigurale smo pružanje pravnih savjeta putem pošte i e-mailom; osobno pravno i telefonsko savjetovanje; odvjetničko zastupanje; psihološko savjetovanje (individualno i grupno); organiziranje okruglih stolova i tribina ; educiranje volontera i rad volontera te supervizija volontera.

Putem e-maila i pošte koji su pristigli na adresu pravnog savjetovališta savjet su zatražile 389 osobe. Osobnim dolaskom u pravno savjetovalište i telefonskim putem pruženo je ukupno 1656 pravnih savjeta. Sastavljeno je 67 podnesaka pred javnopravnim tijelima, podnesene su 2 predstavke Europskom sudu za ljudska prava te je zastupano 7 korisnika pred domaćim sudovima. Od ukupnog broja korisnika/ca 88,5% čine žene, a 11,5% muškarci. Osobnih dolazaka u savjetovalište bilježimo 45,8% dok nam se 54,2% korisnika/ca obratilo telefonski.

1016 korisnika/ca (74,3%) našem se savjetovalištu obratilo prvi puta dok nam se njih 288 (21,1%) obraćalo i ranije. 64 korisnika/ca (4,7%) nije odgovorilo na pitanje koliko su nam se puta obraćali. 90,4% korisnika/ca se predstavilo dok je njih 9,6% odlučilo ostati anonimno. Analiza obraćanja po županijama pokazuje kako su nam se u 51,6% slučajeva obraćali korisnici/ce s područja Grada Zagreba, u 8,8% s područja Zagrebačke županije, a 5,5% obraćanja bilježimo s područja Vukovarsko-srijemske županije. Korisnici/ce s područja Splitsko-dalmatinske županije obraćali su nam se u 4,1% slučajeva, jednak broj obraćanja bilježimo s područja Primorsko-goranske te Osječko-baranjske županije (po 3,4% za svaku od dvije županije), 3% s područja Zadarske županije, a jednak broj korisnika/ca obratilo nam se s područja Istarske te Sisačko-moslovačke županije (po 1,9% za svaku od dvije županije). S područja Krapinsko-zagorske županije obratilo nam se 1,7% korisnika/ca, 1,5% s područja Bjelovarsko-bilogorske, a 1,4% s područja Karlovačke županije. 1,2% obraćanja bilježimo s područja Međimurske županije, 1,3% s područja Požeško-slavonske županije, a s područja Brodsko-posavske te Varaždinske županije obratio nam se jednak broj korisnika/ca (po 1,2% za svaku od dvije županije). Korisnici/ce s područja Virovitičko-podravske županije obraćali su nam se u 1% slučajeva, iz Koprivničko-križevačke u 0,7% slučajeva, 0,6% obraćanja bilježimo s područja Dubrovačko-neretvanske županije, 0,5% s područja Šibensko-kninske, a korisnici/ce s područja Ličko-senjske županije obraćali su nam se u 0,3% slučajeva. U 1,8% slučajeva bilježimo obraćanja korisnika/ca s drugih mjesta (npr. iz inozemstva), a u 2,1% slučajeva korisnici/ce nisu odgovorili na pitanje odakle nam se obraćaju. Po pitanju bračnog statusa 42% naših korisnika/ca je u braku, 24,7% ih je razvedeno, a 12,9% njih nije u vezi. U 7,1% slučajeva obraćali su nam se korisnici/ce koji su u tom trenutku prolazili proces razvoda braka, 5,1% korisnika/ca živi u zajednici s partnerom/icom, u 4,3% slučajeva obraćali su nam se udovci/ice, a 1,4% naših korisnika/ca je u vezi, ali ne žive s partnerom/icom. U 2,6% slučajeva korisnici/ce nisu odgovorili na naš upit o bračnom statusu. Podaci pokazuju kako su 87% naših korisnika/ca roditelji; 51,5% imaju maloljetnu djecu, 34% punoljetnu djecu, a 13% korisnika/ca su roditelji maloljetne i punoljetne djece. 1,4% roditelja nije željelo odgovoriti na pitanje o dobi njihove djece. 10,6% naših korisnika/ca nemaju djece, a 2,4% ih se nije izjasnilo po pitanju roditeljstva. S aspekta radnog statusa, 43,9% naših korisnika/ca je zaposleno, 32,8% ih je nezaposleno, a 16,5% su umirovljenici/ce. U 1% slučajeva našem su se savjetovalištu obraćali studenti/ice, 0,9% naših korisnica su domaćice, a 0,8% korisnika/ca povremeno je zaposleno. U 4,2% slučajeva korisnici/ce nisu odgovorili na pitanje o radnom statusu.

U pogledu stručne spreme 58% naših korisnika/ca ima srednju stručnu spremu, 15,5% visoku stručnu spremu, a 9% korisnika/ca imaju nižu stručnu spremu. U 8,5% slučajeva našem su se savjetovalištu obraćali korisnici/ce s višom stručnom

spremom, 0,9% korisnika/ca je na poslijediplomskom, a 0,7% ih nema završenu osnovnu školu. Visokokvalificiranih radnika nam se javilo 0,2%, a niskokvalificirani i kvalificirani radnici/ce su nam se obraćali u jednakom broju slučajeva (po 0,1% za svaku od dvije kategorije). U 7,2% slučajeva korisnici/ce se nisu izjasnili po pitanju stručne spreme. Zbog problema nasilja obratilo nam se 48,5% korisnika/ca. Korisnici/ce koji trpe nasilje najčešće su izloženi više vrsti nasilja odjednom; 55,1% psihičkom, odnosno emocionalnom nasilju, 48,5% verbalnom nasilju, 42,9% fizičkom nasilju, a 18,5% ekonomskom nasilju. Seksualno nasilje trpi ili je pretrpjelo 5,6% naših korisnika/ca, a 3,8% korisnika/ca obratilo nam se zbog mobbinga. U 5,7% slučajeva korisnici/ce nisu pojasnili kojoj su vrsti nasilja izloženi. Kao počinitelje nasilja naši su korisnici/ce u 50,5% slučajeva naveli supružnike, u 11,1% slučajeva bivše supruge ili partnere/ice, u 10,8% slučajeva izvanbračne partnere/ice, a u 10,5% slučajeva druge osobe (poznanike, nepoznate osobe i sl.). Poslodavci/ke, nadređeni/e te kolege/ice su kao počinitelji navedeni u 4,2% slučajeva, u 3,8% slučajeva to su roditelji korisnika/ca, a 3,5% korisnika/ca je kao počinitelje nasilja navelo vlastitu djecu. 2,3% korisnika/ca pretrpjelo je ili trpi nasilje od strane susjeda, u 0,8% slučajeva kao počinitelj naveden je brat korisnika/ca, a 0,2% korisnika/ca kao počinitelja nasilja navelo je svog šogora. 3,3% korisnika/ca nije odgovorilo na pitanje od strane koga su pretrpjeli nasilje. Podaci pokazuju kako je 85,4% nasilja nad našim korisnicima/cama višekratno, u 7,8% slučajeva nasilje se dogodilo samo jedanput, a 6,8% korisnika/ca koji su pretrpjeli nasilje nije odgovorilo na pitanje o trajanju nasilja.

Po pitanju prijave nasilja u 56,3% slučajeva korisnici/ce su nasilje prijavili; 69,1% ih je nasilje prijavilo policiji, 6,1% policiji i centru za socijalnu skrb, a 4,5% samo centru za socijalnu skrb. 4% korisnika/ca nasilje je prijavilo nekim drugim instancama, a 1,9% ih je nasilje prijavilo odvjetništvu. 14,4% korisnika/ca koji su prijavili nasilje nije odgovorilo na pitanje kome su ga prijavili, 38,7% korisnika/ca koji su pretrpjeli ili trpe nasilje nisu prijavili nasilje, a 5% korisnika/ca koji su pretrpjeli ili trpe nasilje nije odgovorilo na pitanje jesu li nasilje prijavili. U pogledu postupka po prijavi nasilja u 38,8% slučajeva postupak se vodi, u 24,3% slučajeva postupak se ne vodi, a u 17,4% slučajeva postupak je bio vođen. 19,5% korisnika/ca nije se izjasnilo po pitanju postupka. Od postupaka koji se vode ili su bili vođeni, u 55,9% slučajeva radi se o prekršajnom postupku, u 12,2% slučajeva o kaznenom postupku, a u 5,2% slučajeva o prekršajnom i kaznenom postupku. 26,6% korisnika/ca nije odgovorilo na pitanje o kojoj se vrsti postupka radi. Po pitanju rezultata postupka 42,9% postupaka rezultiralo je presudom, 39% postupaka još traje, a u 4,8% slučajeva postupak je obustavljen. 13,4% korisnika/ca nije se izjasnilo po pitanju rezultata postupka. Što se vrsti kazni za počinitelje nasilja tiče, u 33,9% slučajeva radi se o uvjetnim kaznama, u 29,1% slučajeva o novčanim, a u 21,3% slučajeva o

zatvorskim kaznama. U 3,9% slučajeva osoba navedena kao počinitelj/ica je oslobođena, a uvjetna i novčana kazna, opomena te zatvorska i novčana kazna izrečene su u jednakom broju slučajeva (po 1,6% za svaku od tri kategorije). U 7,1% slučajeva nismo dobile odgovor na pitanje o vrsti kazne za počinitelje/ice nasilja. Podaci o sigurnosnim/zaštitnim mjerama pokazuju kako je u 39,7% slučajeva izrečena mjera zabrane približavanja, u 30,8% slučajeva mjere nisu niti izrečene niti predložene, a mjere liječenja od alkoholizma, odnosno ovisnosti te obaveznog psihosocijalnog tretmana izrečene su u jednakom broju slučajeva (po 10,3% za svaku od dvije kategorije). Udaljenje iz stana ili kuće te oduzimanje predmeta su kao mjere izrečeni u jednakom broju slučajeva (po 2,6% za svaku od dvije kategorije), a neke druge mjere, odustajanje od postupka te situacija da mjere nisu izrečene iako su predložene pojavljuju se u jednakom broju slučajeva (po 1,3% za svaku od tri kategorije).

Od ostalih pitanja s kojima se korisnici/ce obraćaju našem savjetovalištu 24,7% se odnosi na razvod braka, 20% na uzdržavanje djece, a 18% na roditeljsku skrb. 15,1% korisnika/ca obratilo nam se s pitanjima vezanima uz imovinske odnose partnera, 8,5% s pitanjima vezanima uz prava u okviru socijalne zaštite, 6% ih je informirano po pitanju prava posjećivanja djeteta, a 5,5% po pitanju radnih odnosa. Pravni savjet vezan uz imovinsko pravne odnose primilo je 4,2% korisnika/ca, savjet vezan uz ovrhu 4,1% korisnika/ca, 3,5% ih je savjetovano po pitanju podjele bračne stečevine, a 3,1% primilo ih je savjet vezan uz uzdržavanje bračnih ili izvanbračnih partnera. Po pitanju prekršajnog postupka savjet je primilo 2,5% korisnika/ca, 2,4% savjetovano je po pitanju nasljeđivanja, 1,8% savjetovano je po pitanju smetanja posjeda, a 1,6% po pitanju skrbništva. 1,5% upita korisnika/ca odnosilo se na pitanja stambenog statusa, po pitanju kaznenog postupka te zdravstvene zaštite savjetovan je jednaki broj korisnika/ca (po 1,4% za svaku od dvije kategorije), 1,3% korisnica raspitivalo se o smještaju u sigurnu kuću, a 1,2% upita odnosilo se na oduzimanje poslovne sposobnosti. Po pitanju dječjeg doplatka te naknade štete savjetovan je jednak broj korisnika/ca (po 1% za svaku od dvije kategorije), jednak broj korisnika/ca savjetovan je i po pitanju utvrđivanja i osporavanja očinstva te po pitanju uzdržavanja (po 0,6% za svaku od dvije kategorije), a 0,5% korisnika/ca primilo je savjet vezan uz prava iz domene mirovinskog osiguranja. O uzdržavanju unučadi te o smještaju u dom pravni je savjet primio jednak broj korisnika/ca (po 0,1% za svaku od dvije kategorije). 8,3% upita korisnika/ca svrstano je u kategoriju „ostalo“, a 3,7% korisnika/ca našem se savjetovalištu obratilo s nekim drugim pravnim pitanjima.

Kao i prethodnih godina i nadalje uočavamo probleme u primjeni relevantnih propisa i praksi vezanih uz područje nasilja u obitelji, slijedom čega smo u protekloj godini aktivno sudjelovali u donošenju novog Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, na način da je naša pravna savjetnica bila uključena u rad radne skupine, a isto tako smo u suradnji s predstavnicima institucija koji su se odazvali

našem okruglom stolu, odaslali preporuke u pogledu rješenja koja bi mogla poboljšati novi Zakon.

Također, u prošloj godini, smo u suradnji s timom odvjetnica ukazale na neustavnost brojnih odredaba novog Obiteljskog zakona, te smo uputile prijedlog za ocjenu ustavnosti Ustavnom sudu Republike Hrvatske, imajući pri tome u vidu probleme na koje nam korisnici/ce redovito ukazuju u našem pravnom savjetovalištu.

Kao poseban uspjeh možemo istaknuti prepoznatljivost našeg savjetovališta među građanima, koji nam se obraćaju sa sve većim povjerenjem i očekivanjima, a od istih puno puta dobivamo povratnu informaciju da smo jedina adresa s koje su dobili konkretnu informaciju, savjet i pomoć. Smatramo da smo našim pristupom iz kojeg se vidi da smo zainteresirani za pojedinačni slučaj, zadobili povjerenje građana i postali na jedan način referentna adresa za velik broj građana kojima je potreban savjet ili pomoć. Naše savjetodavke, svojim radom na konkretnom slučajevima, kao u RH, tako i pred Europskim sudom za ljudska prava, doprinose stvaranju svima znane sudske prakse i doprinose poboljšanju postojećeg sustava. Kao primjer tome u izvještajnom razdoblju možemo navesti dva slučaja Europskog suda za ljudska prava u kojima su utvrđene povrede Europske konvencije o ljudskom pravima (slučajevi Adžić protiv Hrvatske i Ribić protiv Hrvatske)

3. Pružanje egzistencijalne zaštite i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja i njihovoj djeci u Vukovarsko-srijemskoj županiji

U 2015. god. u Sigurnoj kući Vukovarsko-srijemske županije boravilo je ukupno 52 korisnika/ce, od toga devetnaest (19) žena, i trideset troje (33) djece.

Program se provodi uz financijsku potporu Vukovarsko-srijemske županije (ugovor o suradnji 275.000,00 kuna godišnje), Grad Vukovar (10.000,00kn), Grad Županja (4.000,00 kn). Usto je s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi sklopljen Ugovor o međusobnim odnosima 11. veljače 2009. prema kojem se Ministarstvo obvezuje plaćati troškove (za 10 korisnica) privremenog smještaja u iznosu od 3200,00 kuna mjesečno za korisnice upućene rješenjima centara za socijalnu skrb. Ministarstvo (sljednik Ministarstvo socijalne politike i mladih) uredno izvršava svoje obveze sukladno potpisanom ugovoru.

Od ukupno 19 žena, 6 žena su se vratile zlostavljaču, 2 žene nisu ispunile evaluaciju te stoga nemamo informaciju gdje su otišle po izlasku, 7 korisnica se nije vratilo, a 4 korisnice su još u skloništu. 2 korisnice su se zaposlile za vrijeme boravka u skloništu, 3 korisnice su došle u sklonište kao zaposlene, ali su bile na korištenju rodiljnog dopusta, jedna korisnica je umirovljenica, a ostale su

nezaposlene. 4 korisnice su bile trudnice. Osobno pravno savjetovanje provodila je odvjetnica Jasminka Biloš, voditeljica pravnog tima udruge B.a.B.e. u prostorijama Sigurne kuće. Osobno pravno savjetovanje omogućeno je i građanima Vukovarsko-srijemske županije, a provodi se u prostorijama Europskog doma. Savjetovanja su besplatna, oglašavana putem plakata i radio emisija na HR Vukovar, a građani su se prijavljivali i dogovarali termin putem broja telefona Sigurne kuće VSŽ. Tijekom izvještajnog razdoblja pravni savjet je dobilo 19 korisnica skloništa i 130 korisnika/ca izvan skloništa, koji su zatražili pravni savjet.

4. <u>Zagovaranje i praćenje zakonodavnih procedura, javnih politika i provedbenih mjera na području ljudskih prava:</u>

- projekti unutar ovog programa koji su provođeni u 2015. godini su sljedeći:

***Djelujemo lokalno, ali jasno, kompetentno i glasno**

Donator: Europska komisija, Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge

Ugovorno tijelo: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Opis projekta i rezultati:
U partnerstvu s lokalnim udrugama Legalina i Mladi u EU, B.a.B.e. provode aktivnosti u Gračacu, Šibensko-kninskoj i Zadarskoj županiji. Osnovini cilj projekta je podizanje razine znanja i vještina lokalnih OCD-a u javnom zagovaranju i utjecanju na politike kako bi se uspostavili održivi i kvalitetni procesi donošenja odluka kojima se omogućuje lakše zapošljavanje i socijalno uključivanje nezaposlenim mladim osobama, ženama i osobama s invaliditetom. Uz niz edukativnih radionica, središnja aktivnost je organiziranje medijske kampanje i Sajma kreativnih ideja na kojem će biti predstavljeni uspješni i inovativni poduzetnički poduhvati kreativnih građana i građanki iz čitave Hrvatske. Postignuti rezultati u umrežavanju lokalnih dionika/ca ogledaju se u pokrenutim poslovima privatnih poduzetnika, tj. malim obrtima kao i u osnivanju i djelovanju nevladinih organizacija koje daju svoj doprinos u razvoju lokalnih

zajednica. Zajedničkom suradnjom i umrežavanjem uz pomoć eksperata i B.a.B.e. tima postignuta su partnerstva lokalnih nevladinih organizacija i institucija. Ovim projektom smo pomogle lokalnim nevladinim organizacijama i zainteresiranim članovima/cama zajednice kreirati poslovne planove i pravilno i kvalitetno aplicirati na natječajima za pokretanje vlastitog posla.

Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA)

Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) donositeljima odluka na razini EU i na nacionalnoj razini pruža neovisne savjete utemeljene na dokazima, čime se pomaže boljoj informiranosti i usmjerenosti rasprava, politika i zakonodavstva u području temeljnih prava. Agencija se savjetuje s nizom dionika kako bi se osiguralo da se njezinim projektima rješavaju određeni nedostaci i potrebe. U tu se svrhu savjetuje i surađuje sa svojim partnerima u područjima prikupljanja i analize informacija i podataka putem društveno-pravnih istraživanja, pružanja pomoći i stručnih savjeta te komunikacije i podizanja svijesti o pravima.

Surađujući s Agencijom kao partnerska udruga (uz Centar za mirovne studije i Kuću ljudskih prava), B.a.B.e. su u većem broju izvještaja upućenih tijekom prošle godine ukazale na probleme i provedbu relevantnih propisa i implementaciju prava EU u području zaštite temeljnih prava u RH, uključujući zaštitu od nasilja, zaštitu prava djece i prava osoba s invaliditetom.

Da bismo kroz izvještaje pružile što detaljniju i kvalitetniju sliku zakonodavnog okvira u RH, surađivale smo sa stručnjacima i stručnjakinjama iz različitih područja te razmjenjivale iskustva, znanja i interpretacije zakona sa zaposlenicima i zaposlenicama ministarstava, policije, socijalnih službi, medicinskog osoblja, itd.

Odbor za uklanjanje diskriminacije žena (CEDAW)

Osim Vlade RH, koja podnosi završni izvještaj Odboru za uklanjanje diskriminacije žena (CEDAW), civilno društvo predaje svoje izvještaje "u sjeni" u kojima izvještava o stanju u zemlji vezano uz područje svog djelovanja. Na 61. zasjedanju CEDAW-a, održanom u srpnju 2015. godine u Ženevi, razmatrano je objedinjeno četvrto i peto izvješće o provedbi Konvencije o uklanjaju svih oblika diskriminacije žena, koje su podnijele B.a.B.e. i Ženska soba – Centar za seksualna prava, te Centar za reproduktivna prava, Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje (CESI) te Roditelji u akciji (Roda). U svom izvješću, B.a.B.e. i Ženska soba upozorile su na nedostatke vezane uz samu provedbu Konvencije te formulirale preporuke za svako od područja: od diskriminacije i temeljnih ljudskih prava i sloboda, preko seksualnog nasilja, pa do obrazovanja i reproduktivnog zdravlja.

***Uključivanje + uživanje = zapošljavanje/Involvement+Enjoyment = Employment**

Donator: Europska komisija
Ugovorno tijelo: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Opis projekta i rezultati:

Udruga B.a.B.e. započela je provedbu projekta "Uključivanje+uživanje=zapošljavanje" 11. ožujka 2014.godine, s Kućom ljudskih prava Zagreb, Europskim domom Vukovar, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, područnim uredom Vukovar i Centrom za socijalnu skrb Županja, kao suprijaviteljima. Projekt traje 24 mjeseca, a sufinanciran je od strane Europske Unije iz Europskog socijalnog fonda i Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske. Ugovorno tijelo je Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, podrška programima organizacija civilnog društva aktivnih u području volonterstva za jačanje gospodarske i socijalne kohezije. Mjesto provedbe projekta je Vukovarsko-srijemska županija. Glavni cilj projekta je zadovoljiti potrebe lokalne zajednice na način da se stvore održivi gospodarski i socijalni uvjeti kroz osnivanje Volonterskog centra u Vukovaru i poticanje volontiranja na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou. Aktivnosti se provode radi lakšeg zapošljavanja, posebno socijalno ugroženih skupina (nacionalne manjine, mladi bez radnog iskustva ili dugotrajno nezaposleni, osobe starosti 55 godina i više, dugotrajno nezaposlene osobe, invalidne osobe…). U protekloj godini rezultati ovog projekta svjedoče o kvalitetnoj implementaciji. Svijest o važnosti volontiranja i učenja kroz rad značajno je porasla na području Vukovarsko-srijemske županije. Ovakva praksa aktivnog uključivanja u zajednicu i usavršavanje vlastitih kapaciteta ima dvojake koristi; s jedne strane osobama koje volontiraju, a s druge strane zajednici koja također ima koristi od njihovog djelovanja. Ovo je dobar način da se zajednica na nivou cijele županije ojača i unaprijedi, a istovremeno da osobe koje daju svoj doprinos kvalitetno se pripreme za tršite rada te postaju spremniji za tržište rada s većim mogućnostima za zapošljavanje. Mnogi primjeri pojedinaca/ki koji su sudjelovali u projektu i koristili mogućnosti koje su im se pružile njegovom implementacijom kao što su prednosti volonterskog centra, profitirali su usvajanjem novih znanja i građenjem socijalnih veza koje će još više jačati u budućnosti.

Institucionalna podrška

Donator: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva (ukupno trajanje institucionalne podrške je 3 godine)

Sredstva osigurana ovim natječajem su jedan od oblika financijske podrške kojom se u razdoblju od tri godine potiče i osigurava rad civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Nacionlana zaklada za razvoj civilnoga društva je putem natječajne dokumentacije stekla uvid u naša konstantna nastojanja na području promicanja i zaštite ljudskih prava te unapređenje demokratskih institucija društva i vladavine prava te još jednom, treći put od našeg osnivanja, prepoznala vrijednost naše organizacije kao bitnog dionika u hrvatskom društvu. Financijska podrška dodijeljena od strane NZZRCD-a se ulaže u „hladni pogon“ organizacije, a na kraju svake godine trogodišnjeg razdoblja NZZRCD provodi godišnje vrednovanje prethodnog razdoblja. Ovaj oblik osiguravanja stalne aktivne postave ureda udruge B.a.B.e. omogućava kontinuitet u radu udruge čije su zaposlenice uvijek na usluzi potrebitima, čija znanja, zagovaranje, monitoring javnih politika, suradnja s eksperticama, koordiniranje pravne i psihološke pomoći, suradnja s medijima, izdavačka i produkcijska djelatnost pomažu u ispravljanju nepravdi na području ljudskih prava u cijelini. Marginaliziranim članovima/cama društva tako je pružena mogućnost zaštite i pomoći na dnevnom nivou tijekom cijele godine.

Oganizacijski razvoj

Ured Zagreb

1. Sanja Sarnavka, predsjednica organizacije, voditeljica programa *Zagovaranje i praćenje zakonodavnih procedura, javnih politika i provedbenih mjera na području ljudskih prava:*
2. Zdravka Sadžakov, koordinatorica, voditeljica programa *Prevencija i suzbijanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja*
3. Tatjana Repalust, voditeljica financija
4. Dajana Pul Bošnjaković, voditeljica ureda (od 29.05.2015. na rodiljnom dopustu)
5. Darija Marić, voditeljica projekta *„Djelujemo lokalno, ali jasno, kompetentno i glasno"(*do 07.11.2015. sporazumni raskid ugovora na određeno vrijeme)
6. Senka Sekulić Rebić, voditeljica programa *„Rodna ravnopravnost"*, savjetovateljica u psihološkom savjetovalištu
7. Tihana Bertek, voditeljica projekta *"Žene na tržištu rada-procjena utjecaja roda"*
8. Dijana Ljubanović, asistentica na projektu *"Žene na tržištu rada-procjena utjecaja roda"*
9. Vedrana Lovrinčić, stručno osposobljavanje
10. Sonja Krnjeta, savjetovateljica u psihološkom savjetovalištu do ožujka 2015.
11. Đurđica Iviček, voditeljica ureda (ugovor o radu na određeno vrijeme 01.11.2015. god, zamjena za rodiljni dopust)
12. Đino Đivanović, stručno osposobljavanje, do svibnja 2015.
13. Melita Varga, istraživačica na projektu *"Žene na tržištu rada-procjena utjecaja roda"* (od veljače do listopada 2015)

Ured Sigurne kuće Vukovarsko – srijemske županije

13. Ivana Sučić, voditeljica programa *Pružanje egzistencijalne zaštite i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja i njihovoj djeci u Vukovarsko-srijemskoj županiji*
14. Sandra Brkljač, stručna suradnica, psihologinja (rodiljni dopust od osmog mjeseca)
15. Vjekoslava Morić, stručna suradnica, socijalna radnica
16. Ana Sabljić, (zamjena za rodiljni dopust od 09.09.2015.)
17. Jevrosima Paunović, domaćica (sporazumni prekid ugovora o radu na određeno vrijeme 31.03.2015. god.)
18. Jasmina Katunar, domaćica (ugovor o radu na određeno vrijeme od 01.04.2015. god.)

Ured Županja

19. Marina Fury, voditeljica projekta *__Uključivanje + uživanje = zapošljavanje / Involvement + Enjoyment = Employment__
20. Saša Dugonjić, asistent na projektu *__Uključivanje + uživanje = zapošljavanje / Involvement + Enjoyment = Employment__ (od trećeg mjeseca 2015.god)

Vanjske stručne suradnice – izvoditeljice

1. Jasminka Biloš, dipl.iur., pravna savjetodavka, odvjetnica
2. Ines Bojić, dipl.iur., pravna savjetodavka, odvjetnica
3. Vanja Jurić, dipl.iur., pravna savjetodavka, odvjetnica
4. Nikolina Krtalić, lektura i korektura publikacije na projektu Djelujemo lokalno, ali jasno kopetentno i glasno
5. Nataša Škrbić, vanjska evaluacij programa Savjetovalište za prevenciju i suzbijanje svih oblika nasilnog ponašanja u obitelji i zaštite od diskriminacije drugih socijalno ugroženih skupina
5. Gordana Golik, dizajn i grafička priprema publikacije na projektu Djelujemo lokalno, ali jasno kopetentno i glasno i izrada dizajna medijske kampanje za potrebe projekta Obrazovanjem ka ravnopravnosti, izrada dizajna i grafičke pripreme promidžbenog materijala – rokovnik 20016.
6. Vedrana Spajić Vrkaš, priprema i održavanje radionice o metodologiji izrade kurikuluma
7. Martina Belić, priprema prijave projekta u okviru IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2007-2013.
8. Miroslav Petrović, izrada nezavisnog evaluacijskog izvješća projekta Djelujemo lokalno, ali jasno kopetentno i glasno, izrada nezavisnog evaluacijskog izvješća projekta Obrazovanjem ka ravnopravnosti
9. Ivana Dobrotić, pružanje stručne potpore u kreiranju istraživačkog okvira za politike tržišta rada na projektu „Žene na tržištu rada- procjena utjecaja roda“
10. Antonija Zrno, provoditeljica intervjua na projektu i transkripcija provedenih intervjua u sklopu projekta „Žene na tržištu rada- procjena utjecaja roda“
11. Marie Helen Pare, trenerica za kvalitativne metode istraživanja, suradnica na projektu „Žene na tržištu rada- procjena utjecaja roda“

Volonterski doprinosi

Bez obzira na česte optužbe kako nedovoljno predano i iskreno radimo svoj posao te kako raspolažemo velikim količinama novca, ovaj izvještaj transparentno pokazuje što radimo i s čim raspolažemo.

Neupitno je da ovakvih rezultata ne bi bilo bez ljudskog kapitala. Osobe s kojima surađujemo i koje odgovorno i predano rade na poboljšanju društva, na ispravljanju nepravdi i pružanju pomoći najpotrebitijima najvrjednije su i najjače karike, ne samo naše udruge već i cijelog (civilnoga) društva. Na žalost, često budu nevidljivi zbog svoje skromnosti. No, njihov je doprinos nemjerljiv.

Volonteri/ke su nerijetko prve osobe koje stupaju u kontakt s našim korisnicima/cama, bilo da ih dočekuju pri osobnim dolascima u organizaciju, bilo da odgovaraju na njihove pozive na našim telefonskim linijama. Osposobljeni/e su za reagiranje u zahtjevnim/kriznim situacijama i posjeduju trijatne informacije neophodne za snalaženje i upućivanje naših korisnika/ca na daljnje korake. Nadalje, naši volonteri/ke su glavni/e i odgovorni/e za punjenje naše baze podataka putem ispunjavanja upitnika s demografskim podacima svakog od korisnika/ce naše organizacije. Ta baza podataka nam služi za usmjeravanje i prilagodbu našeg rada, kao i za izradu mjesečnih izvještaja rada Savjetovališta. Također, evaluacijski proces se velikim dijelom odvija preko volontera/ki koji/e kontaktiraju korisnike/ce te s njima provode evaluacijske upitnike za oba Savjetovališta. Ukupan broj volontera u 2015. godini je 66, a broj sati je 3035.

Najveća, po svom obimu, intenzitetu, trajanju i količini uloženog vremena i angažiranosti je velika humanitarna akcija za pomoć izbjeglicama. Počela je u rujnu, kada je buknula izbjeglička kriza, i pomogla izbjeglicama koje su se našle na tzv. *Balkanskoj ruti.*

Nekoliko organizacija se udružilo kako bi prikupilo, razvrstalo i distribuiralo

na teren humanitarnu pomoć. ADRA - HRVATSKA, Adventistička agencija za pomoć i razvoj, B.a.B.e., Centar za mirovne studije i Volonterski centar Vukovarsko-srijemske županije pokrenuli su 4. rujna 2015. akciju prikupljanja pomoći za izbjeglice pod nazivom ABECEDA SOLIDARNOSTI. U akciji je prikupljeno dva teretna kamiona robe, higijenskih potrepština i 36.981,25 kn.
Pomoć volontera i volonterki u ovoj akciji je bila nemjerljiva. Bez njihovog svakodnevnog angažmana ne bismo uspjeli/e realizirati ABECEDU SOLIDARNOSTI jer su količine pomoći koje su stizale bile ogromne i premašivale su kapacitete naših organizacija. Na kraju smo odradili/e dobar posao i našu ideju o pomoći, provele u realnost.

B.a.B.e. u medijima

Za rad Udruga civilnog društva koje se bave temama i problemima za koje često političarki/političarke nemaju sluha niti vremena pa njihovo donošenje odluke i provođenje politika zna biti diskriminatorno. Bavljenje konkretnim pitanjima i osobama, individualno težak je posao gdje bez realne moći odlučivanja, ne možemo mnogo toga učiniti niti promijeniti. U našem radu, veliku ulogu igraju mediji. Ne samo da kroz njih upiremo prstom i apeliramo na propuste i greške; oni su i učinkovit mehanizam u podizanju svijesti. Informiranje i educiranje javnosti putem medija jedan je od najvidljivijih i najefikasnijih načina promocije ljudskih prava i politike rodne ravnopravnosti. U tu svrhu udruga B.a.B.e. reagirala je gotovo svakog tjedna komentarima na obiteljsko nasilje, diskriminaciju te seksizme u javnoj sferi. U 2015. godini u medijima smo citirane 181 put (i to samo dnevni tisak - podaci o tiskanim medijima nalaze se na stranicama Presscuta). U televizijskim emisijama pojavile smo se 62 puta, na radio postajama 29 puta. Praćene smo i citirane od svih najčitanijih portala (prema istraživanju GemiusAudience-a) dok je mrežna stranica Udruge (www.babe.hr) posjećena 101 176 puta (google.analytics; podaci dostupni administratorici stranice). Svi navedeni podaci ukazuju da mediji prepoznaju udrugu B.a.B.e. kao relevantnog sugovornika u brojnim temama vezanim za rodnu ravnopravnost i zaštitu ljudskih prava.

Okrugli stolovi, tribine, treninzi i radionice

14.01.2015. dva dana nakon odluke Ustavnog suda o suspenziji Obiteljskog zakona udruga B.a.B.e. je sa svojim odvjetničkim timom eksperata iz područja obiteljskog prava, sazvala konferenciju za novinare na temu „OBUSTAVA PRIMJENE OBITELJSKOG ZAKONA - UZROCI I POSLJEDICE“. Konferencija je održana u Kući ljudskih prava te su joj iznimnu pažnju posvetili svi vodeći mediji, svjesni važnosti problematike o kojoj se govorilo.

Konferencije za medije održane u udruzi B.a.B.e. 21. listopada 2015. OBITELJSKI ZAKON – ponovno s istim problemima, izazovima i dvojbama

Na konferenciji su govorile Sanja Sarnavka, B.a.B.e. te članice odvjetničkog tima koji je sastavio Prijedlog radi ocjene ustavnosti Obiteljskog zakona Ines Bojić i Ljubica Matijević Vrsaljko.

Udruga protiv zakona zastare od pedofilije uz podršku Udruge B.a.B.e., 21. ožujka u Domu kulture Zlatar Bistrica održala je međunarodni skup "Kako učinkovito zaštititi djecu od seksualnog nasilja odraslih." Iako je skup održan u Zlatar Bistrici sam početak rada na problemu s kojim se naša država i društvo mora ozbiljno početi baviti, brojna publika koja je ispunila dvoranu Doma kulture pokazuje kako među građanima postoji interes za otvaranje pitanja zločina pedofilije. Velika posjećenost te kvalitetna rasprava sudionika/ca učinili su skup "Kako učinkovito zaštititi djecu od seksualnog nasilja odraslih" uspješnim početkom suradnje između organizacija civilnog društva i državnih institucija po pitanju rješavanja pravnih i socijalnih problema vezanih uz pedofiliju.

Uz Jasenku Beblje, predsjednicu Udruge protiv zakona zastare od pedofilije, na Skupu su sudjelovali/le i Sanja Sarnavka, predsjednica Udruge B.a.B.e., Žarko Miholić, načelnik općine Zlatar Bistrica, Darko Vincek iz Ministarstva pravosuđa, Dijana Rizvić sutkinja Općinskog kaznenog suda u Zagrebu - Odjela za mladež, Ines Bojić, odvjetnica i članica pravnog tima B.a.B.e., Renata Odeljan predavačica na Visokoj policijskoj školi, Martina Mladić psihologinja iz Dječjeg doma Zagreb - Podružnica A.G.Matoš, Priyanka Kumari Vujec, aktivistkinja iz Indije/Sri Lanke, Tanja Frtalj, aktivistkinja iz Rusije te Aleksandra Hampamer, žrtva seksualnog nasilja i spisateljica

OKRUGLI STOL „OCJENA STANJA I MOGUĆA POBOLJŠANJA – RASPRAVA O NADOLAZEĆIM IZMJENAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD NASILJA U OBITELJI „U ORGANIZACIJI UDUGE BABE, ODRŽAN DANA 5. svibnja 2015. godine Kuća ljudskih prava

Svrha okruglog stola bila je okupiti što veći broj relevantnih i cijenjenih stručnjaka koji u svojoj svakodnevnoj praksi primjenjuju Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, pozvati ih da aktivno sudjeluju u raspravi s zajedničkim ciljem donošenja zaključaka i prijedloga u vezi s predstojećim izmjenama Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. Sa izuzetnim zadovoljstvom možemo konstatirati da se okruglom stolu odazvao velik broj stručnjaka (66) te dvije žene, žrtve obiteljskog nasilja koje su dale izniman doprinos zajedničkoj raspravi prilikom dijeljenja proživljenih osobnih iskustava

Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama- ŠTAND

Dana 22. rujna 2015. godine, od 10:00 do 13:00 sati, u centru grada Vukovara, ulica J. J. Strossmayera, u Vukovaru, otvorili smo štand, povodom obilježavanja Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, u spomen na tri ubijene žene na zagrebačkom Općinskom sudu 22. rujna 1999. godine, kada je tijekom brakorazvodne parnice Mato Oraškić ubio sutkinju Ljiljanu Hvalec, suprugu Gordanu Oraškić i njezinu odvjetnicu Hajru Prohić, a ranio zapisničarku Stanku Cvetković.

Cilj ovog okupljanja bio je predstavljanje rada udruge te širenje svijesti građana i građanki o problemu nasilja nad ženama i poticanje javnosti na razmišljanje o problemu obiteljskog nasilja i rodnoj (ne)ravnopravnosti. Stoga smo na štandu predstavili rad udruge B.a.B.e. - našu misiju, viziju i 4 programska stuba: rodna ravnopravnost; prevencija i suzbijanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja; pružanje egzistencijalne zaštite i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja i njihovoj djeci u Vukovarsko-srijemskoj županiji; zagovaranje i praćenje zakonodavnih procedura, javnih politika i provedbenih mjera.

Edukacija „Kako se približiti medijima?!“

29. listopada 2015. s početkom u 9:30 sati održana je edukacija pod nazivom „Kako se približiti medijima?!“. Edukaciju organizira Volonterski centar Osijek, kao regionalni centar podrške u suradnji sa županijskim suradnim organizacijama; PRONI Centrom za socijalno podučavanje iz Vukovara, udrugom Oppidum iz Požege i Informativno pravnim centrom iz Slavonskog Broda. Edukacija je namijenjena predstavnicima organizacija civilnoga društva, javnih ustanova, lokalne i regionalne samouprave i drugih neprofitnih organizacija s područja Osječko-baranjske, Brodsko-posavske, Vukovarsko-srijemske i Požeško-slavonske županije.

Cilj edukacije je poboljšanje komunikacije i vidljivosti neprofitnih organizacija u medijima. Teme su bile: uvod u odnose s medijima (medijska podjela prema vrsti, načinu poslovanja i stupnju slobode), struktura medija i način funkcioniranja, komunikacija sa svrhom pobuđivanja interesa (komunikacijski obrasci između medija i interesnih skupina), kapital i mediji: a) politika i dnevni interes; b) marketing; c) pojedinac i treća osoba (usluga i moral), krizno komuniciranje,

"Information Dropper": strukturirani koncept puta informacije, od ideje do konačne objave. Na edukaciji se govorilo o tome kako izgleda jedan dan novinara, te način na koji razmišlja. Dane su upute kada i kako se približiti medijima i time ostvariti misiju i viziju svoje udruge. Nakon predavanja svatko je iznio svoj problem koji ima sa medijima te se zajedno pokušalo riješiti probleme koji se javljaju te je edukator davao i svoje savjete i upućivao što valja, a što ne valja u idejama. Voditelj edukacije bio je Danijel Đurović, novinar s 20 godina iskustva rada u medijima, koji je obavljao sve funckije od novinara do komentatora te glavnog urednika, a autor je i prvog multimedijskog projekta u Hrvatskoj. Bio je i producent Osječke televizije.

Prezentacija „Nenasiljem do rodne ravnopravnosti“

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, dana 25. studenoga 2015. godine, u znak sjećanja na dan kada su 1960. godine sestre Patriu, Minervu i Mariu Teresu Mirabal u Dominikanskoj republici brutalno ubijene po nalogu diktatora Rafaela Trujilla. Sestre su zajedno sa svojim supruzima pripadale skupini koja je planirala rušenje Trujillove diktature, a danas su simbol svih žena koje su zlostavljane. Forum žena SDP-a pozvao nas je da 24. studenog 2015. godine održimo prezentaciju „Nenasiljem do rodne ravnopravnosti“

O ovoj temi govorila je Ivana Sučić, voditeljica programa pružanje egzistencijalne zaštite i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja i njihovoj djeci u Vukovarsko-srijemskoj županiji, B.a.B.e.

Cilj prezentacije bio je širenje svijesti o položaju žena u hrvatskom društvu, ali i cijelom svijetu te značaju ravnopravnosti, kao glavnom uvjetu pri otklanjanju rodno uvjetovanog nasilja. Sudionici su se složili da maskulinitet kao društveni konstrukt otvara mogućnost promjene te da je neophodno učiniti muškarce svjesnima kategorije roda i načina na koji ona utječe na njihove živote, ali i na živote žena kao prvi korak u otklanjanju rodne neravnopravnosti. Zaključak predavanja odnosio se najviše na potrebu za preventivnim djelovanjem u borbi protiv nasilja te primarnom značaju obiteljske uloge pri usvajanju sustava vrijednosti i obrazaca ponašanja i važnost edukacije kroz najznačajnije socijalizacijske skupine počevši od vrtićke dobi. Prezentacija je bila korisna i izazvala je mnogo polemike te vlastitog preispitivanja.

Obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, 25. studenoga 2015. godine u Velikoj županijskoj vijećnici u Vukovaru održana je javna tribina na temu „Ravnopravnost žena u Hrvatskoj danas“. O ovoj temi govorila je predsjednica udruge B.a.B.e., Sanja Sarnavka, profesorica komparativne književnosti i jugoslavenskih jezika i književnosti.

Cilj javne tribine bio je širenje svijesti o položaju žena u hrvatskom društvu u postsocijalističkom razdoblju, s naglaskom na stanje u Slavoniji, najmanje rodno osviještenoj regiji Republike Hrvatske. Na samom je početku zamjenik župana i predsjednik Odbora za ravnopravnost spolova Vukovarsko-srijemske županije, Đorđe Čurčić, pozdravio okupljene sudionike tribine, nakon čega je voditeljica tribine Sanja Sarnavka upoznala sudionike s najnovijom statistikom koja se odnosi na ravnopravnost spolova. Prema „Izvješću o ravnopravnosti spolova“ Svjetskog gospodarskog foruma, Hrvatska je na 59. mjestu u svijetu po pitanju ravnopravosti spolova, dok je 2007. godine Hrvatska zauzela 16. mjesto.

Zatim je prof. Sarnavka upoznala sudionike/ce s konceptom rodne ravnopravnosti. Poseban je naglasak stavljen na prevenciju rodne nejednakosti pri odgoju djece u obitelji i odgojno obrazovnim ustanovama. Tribinom se također ukazalo i na utjecaj masovnih medija, u kojima dominira stereotipno predstavljanje žene u ulozi domaćice, koja s osmijehom na licu služi muža i djecu. Na taj način, reklamna industrija pomaže stereotipnom prikazu žena kao manje ambicioznih i manje sposobnih, a nerijetko promiče i seksizam u medijima. Istaknuto je kako prevencija rodne neravnopravnosti i diskriminacije treba početi u primarnoj obitelji i u prvim odgojno-obrazovnim ustanovama, kao što su vrtići i škole, ali je i utvrđeno kako postoji minimalni pozitivan pomak u svijesti o

važnosti edukacije o rodnoj ravnopravnosti. Voditeljica tribine istaknula je kako je vrlo važno poticati žene na aktiviranje u politici. Pokazalo se kako su žene na lokalnoj političkoj razini i dalje vrlo malo zastupljene, dok je slučaj na državnoj razini, u samom Saboru, nešto bolji. Zaključeno je kako se sustav treba više pobrinuti o tome da ženama omogući dulje izbivanje iz kuće, koje podrazumijeva politički angažman, na način da osigura cjelodnevne boravke djece u vrtićima ili veću participaciju muškaraca u odgoju djece, što je ponovno pitanje podizanja svijesti o rodnoj ravnopravnosti. Raspravljalo se i o diskriminaciji u području obrazovanja, zapošljavanja i plaća žena. Danas je u Hrvatskoj više žena nego muškaraca visoko obrazovano, međutim žene i dalje nisu u značajnoj mjeri na vodećim pozicijama u tvrtkama ili poduzećima, a kada i jesu manje su plaćene od muškog spola na istim pozicijama, s istim obrazovanjem, za 20-25%. Zaključeno je kako se u Hrvatskoj još uvijek treba raditi na cjelokupnom sustavu edukacije i prevencije obiteljskog nasilja, polazeći od osvještavanja primarne obitelji o načinu odgoja te raznim preventivnim programima, koji bi trebali početi već u vrtićima. Završni govor održao je zamjenik župana Đorđe Čurčić, te je pozivao sve prisutne zaposlenike institucija ili organizacija civilnog društva na suradnju u prevenciji i suzbijanju nasilja nad ženama i rodne neravnopravnosti. U suradnji sa Vukovarsko-srijemskom županijom kao partnerima na projektu Sigurne kuće Vukovarsko-srijemske županije nakon javne tribine organiziran je posjet Sigurnoj kući stručnjaka županije, koji se bave ravnopravnosti spolova, a na kojem se raspravljalo o problemima koji se javljaju u radu sa ženama i djecom žrtvama obiteljskog nasilja.

Okrugli stol za institucije koje rade sa ženama žrtvama nasilja na području Vukovarsko-srijemske županije.

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, 25. studenoga 2015. godine, Udruga žena Vukovar organizirala je okrugli stol za institucije koje rade sa ženama žrtvama nasilja na području Vukovarsko-srijemske županije, u prostorijama Udruge žena Vukovar, Brune Bušića 74, u Vukovaru, u 10.00 sati. Okruglom stolu nazočili su predstavnici Centra za socijalnu skrb Vukovar, PU Vukovarsko-srijemske županije, HZZ-područnu ured Vukovar, Prekršajnog suda u Vukovaru, Grada Vukovara, Vukovarsko-srijemske županije i B.a.B.e. - Sigurna kuća Vukovarsko-srijemske županije. Sastanak su pratili i predstavnici lokalnih medija, Radio Borova i Vukovarskih novina. Cilj okruglog stola je bio poboljšanje suradnje i otklanjanje poteškoća u radu sa žrtvama nasilja. Sastanak je bio izuzetno konstruktivan, jer su sudionici osim statističkih podataka govorili i o problemima na koje nailaze u svom radu sa žrtvama obiteljskog nasilja te na koji ih način prevladati. Sugerirali smo sutkinji Prekršajnog suda u Vukovaru na problem izuzetno blagih kazni, kojim se ne postiže efekt sankcioniranja počinitelja nasilja u svrhu nepočinjenja ponovnog prekršaja. Sutkinja je iznijela svoj problem oko procjenjivanja tko je žrtva, a tko zlostavljač temeljem optužnog

prijedloga, smatra da njezine odluke koje mora donijeti u takvim situacijama uvijek snose dio rizika te da određivanjem novčane kazne zlostavljaču uvijek pazi da ne ošteti obiteljski budžet. Pokušali smo razumijeti njezinu dilemu, no ujedno i ukazati joj na činjenicu da u tom slučaju sankcije gube svoj smisao i tada žrtve nakon takvih i sličnih iskustava odustaju od daljnjeg prijavljivanja obiteljskog nasilja, što nikako ne smije postati praksa. Također smo iznijeli problem predstavnici Grada Vukovara, predstavnici HZZ-a i zamjeniku župana Vukovarsko-srijemske županije oko ostvarivanja socijalnih prava i poticajnih mjera za zapošljavanje za žene žrtve obiteljskog nasilja koje borave u skloništu za žrtve obiteljskog nasilja, a nemaju prijavljeno prebivalište na području grada Vukovara, već samo boravište. Predložili smo mijenjanje Pravilnika, no predstavnica Grada Vukovara je tvrdila da je to nemoguće, zamjenik župana nas je podržao u ovom prijedlogu objasnivši da mijenjanje Pravilnika nije neuobičajena praksa, da se zakoni mijenjaju, a kako ne bi bilo moguće mijenjati Pravilnike, barem u dijelu koji se odnosi na žrtve obiteljskog nasilja. Zaključak sastanka, na što su se složili svi sudionici, odnosio se na potrebu za preventivnim djelovanjem u borbi protiv nasilja, primarnom značaju obiteljske uloge pri usvajanju sustava vrijednosti i obrazaca ponašanja i važnost edukacije počevši od vrtićke dobi. Također je važno nastaviti praksu održavanja radnih, koordinacijskih i multisektorskih sastanaka ustanova koje su uključene u rad sa žrtvama obiteljskog nasilja.

Tribina „Ovrha nad djetetom-kako se provodi i u čijem je interesu?“

U suradnji s Hrvatskim društvom sudskih vještaka i procjenitelja, B.a.B.e. su organizirale tribinu 18.12.2015.. u 11 sati u dvorani Kuće ljudskih prava, Selska cesta 112 c pod nazivom „OVRHA NAD DJETETOM - KAKO SE PROVODI I U ČIJEM JE INTERESU? uvodničarke: Ines Bojić, odvjetnica, članica Pravnog tima B.a.B.e. Jasminka Horvatić, psihologinja i vještakinja Jasminka Biloš, odvjetnica, članica Pravnog tima B.a.B.e. Melita Bestvina, predsjednica HDSVIP-a moderirala: Sanja Sarnavka, B.a.B.e. uz svjedočenja roditelja koji su doživjeli ovrhu djeteta Vrhunac zlostavljanja djeteta od strane sustava jest donošenje odluke o ovrsi i to nakon brojnih vještačenja, razgovora u centrima za socijalnu skrb, odlazaka na sud, susreta s policijom...A dijete želi "samo da to već jednom prestane".

Kazališna predstava i dijeljenje paketića

Kazališna predstava za djecu iz udomiteljskih obitelji na području Vukovarsko-srijemske županije i djecu iz Sigurne kuće Vukovarsko-srijemske županije te podjela paketića. Dana 15. prosinca 2015. godine udruga B.a.B.e., u suradnji s Centrima za socijalnu skrb Županja, Vinkovci i Vukovar, organizacijom ADRA (Adventistička agencija za pomoć i razvoj) i Volonterskim centrom Vukovarsko-srijemske županije pripremila je kratak i simboličan program u vidu prigodne

kazališne predstave za djecu iz udomiteljskih obitelji na području Vukovarsko-srijemske županije i djecu iz Sigurne kuće Vukovarsko-srijemske županije.

U 17 sati smo se okupili u Gradskom kazalištu "Joza Ivakić" u Vinkovcima, gdje smo pogledali predstavu za djecu u režiji istoga kazališta, pod nazivom "Bad Blue Božićnjak". Nakon predstave podijeljeno je 100 paketića djeci iz udomiteljskih obitelji i djeci iz Sigurne kuće Vukovarsko srijemske županije do 13 godina starosti. Šarenilo poklona i pozitivne poruke s dobrim željama svima su izmamile osmijehe i utoplile ručice mališana koji su s velikom razdraganošću otvarali poklone i grlili Djeda Božićnjaka. Djeca su uistinu iskreno uživala u zajedničkom druženju, u poučnoj, lijepoj i zanimljivoj predstavi i poklonima. Odaziv udomitelja je bio sjajan. Mislile smo i na djecu iz izbjegličkog kampa pa je i njima podijeljeno 90 paketića. S obzirom na tešku financijsku situaciju obitelji na području Vukovarsko-srijemske županije s pet i više djece, i njima smo poslale ukupno 60 paketića, kako bi im praznici bili što ljepši i šareniji.

Međunarodni dan nasilja nad ženama-KRAV MAGA

U nedjelju, **22. studenog 2015. godine**, na Zagrebačkom velesajmu, u trajanju od 13 do 16 sati, održan je seminar predstavljanja borilačke vještine Krav Maga, u sklopu obilježavanja 16 dana aktivizma, odnosno Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama. Seminar je održan u organizaciji B.a.B.e.-a i Krav Maga Hrvatska, otvoren za sve građanke, žene koje žele naučiti osnove samoobrane i podići svijest o načinima zaštite sebe ili drugih žena od rodno uvjetovanog nasilja. Seminar je započeo s kratkom diskusijom sa sudionicama koju su povele Dijana Ljubanović i Senka Sekulić Rebić, na temu rodno uvjetovanog nasilja i rodne diskriminacije, a nastavio se praktičnim prikazom vještina Krav Maga od strane licenciranih instruktora/ica. Čitav seminar je intenzivno medijski

popraćen (HRT, Nova TV, Jabuka TV, Z1) čime smo osigurali pristup ovim informacijama većem broju građana/ki.

16 DANA AKTIVIZMA-Tjedan ravnopravnosti i Izložba

U skladu s ciljevima programa kroz kampanju podizanja javne svijesti o rodno uvjetovanom nasilju, kroz 16 dana aktivizma održali smo niz predavanja i radionica, informirali zainteresiranu javnost o ulozi institucija i civilnog društva u radu sa žrtvama, predstavili ključne resurse za prevenciju i zaštitu od nasilja na osnovu spola i nasilja u obitelji te tako prigodno obilježili i Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama.

Okupile smo eminentne stručnjake/kinje iz područja prava, sociologije, politologije, medicine i psihologije da svojim izlaganjima pruže temeljne informacije prisutnima, te ih inspirativnim pristupom potaknu na promišljanje i aktivno djelovanje u društvu. Seminar se održavao od 23. do 27. studenog u konferencijskoj dvorani Kuće ljudskih prava (Selska cesta 112c) s početkom od 12:00 sati. 16 dana aktivizma zaokružili smo izložbom na Dan ljudskih prava 10. prosinca gdje su bili izloženi radovi srednjoškolaca/ki na temu rodne ravnopravnosti.

Promocija knjige-ZAŠTO ON TO RADI?

10. Prosinca 2015. u organizaciji udruge B.a.B.e. održano je predstavljanje knjige Lundyja Bancrofta Zašto on to radi? Uvid u misli ljutitih i kontrolirajućih muškaraca. Sudionici: Sanja Sarnavka B.a.B.e., dr.sc. Dean Ajduković, redoviti profesor Filozofskog Fakulteta u Zagrebu, Branka Žigante, predsjednica Nacionalnog tima za prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji i nasilja nad ženama, te Nataša Pejić, urednica knjige.

Partnerstva i suradnja

Naš rad se temelji na radu i zalaganju za ljudska prava ne samo unutar Hrvatske, već i na globalnom nivou. Kroz mrežu Kuća ljudskih prava u cijelom svijetu, međunarodnih organizacija i institucija koje se bave legislativom, monitoringom nacionalnih zakona i procedura, promicanjem ljudskih prava u cjelini, analiziramo postojeće stanje, nudeći preporuke i nova, bolja rješenja koja su se kroz praksu pokazala kao nužna. Bez organizacija koje djeluju na lokalnom nivou ne bismo imale jasnu i detaljnu sliku o potrebama diskriminiranih osoba u Republici Hrvatskoj i ne bismo mogle poduzimati mjere i kreirati i upotrebljavati instrumente koji im pomažu. Od pisanja preporuka, *policy papera* do cijelih projekata koji se baziraju na unaprjeđenju sustava prava i javnih politika.

Partnerstvo:

Centar za socijalnu skrb Zagreb; Centar za socijalnu skrb Županja; Centar za socijalnu skrb Zadar, podružnica Gračac; Udruga LEGALINA-Gračac; Fakultet političkih znanosti; Grad Zagreb; VIMIO-Vukovar; Europski dom Vukovar; Udruga Prava za sve, Sarajevo; Kuća ljudskih prava, Zagreb; Mladi u EU, Šibenik; Hrvatski zavod za zapošljavanje podružnica Vukovar; Centar za socijalnu skrb Vukovar.

Suradnja:

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova; Ured vlade za ravnopravnost spolova; Saborski odbor za ravnopravnost spolova; Pravni fakultet; Filozofski fakultet; FRA- Agencija Europske unije za temeljna ljudska prava; CEDAW-Komitet za uklanjanje svih oblika nasilja prema ženama; PLATFORMA 112 - svim organizacijama unutar platforme; Općina Vrbanja; Pučka pravobraniteljica; Rotary club, Sesvete; i mnogi drugi.

B.a.B.e. SU FINANCIJSKI PODRŽALI:

Bespovratne potpore 2015	Naziv projekta
Vukovarsko - srijemska županija	Savjetovalište i sklonište za žene i njihovu djecu žrtve nasilja u obitelji-Vukovar
Ministarstvo socijalne politike i mladih	Savjetovalište i sklonište za žene i njihovu djecu žrtve nasilja u obitelji-Vukovar
Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva	Institucionalna podrška
European Commission	Local, but strong, competent and vocal
European Commission	Involvement + Enjoyment = Employment
Ministarstvo socijalne politike i mladih	Savjetovalište za prevenciju i suzbijanje svih oblika nasilnog ponašanja u obitelji i zaštitu od diskriminacije drugih socijalno ugroženih skupina / 1 GODINA PROVEDBE
Grad Vukovar	Pravno i psihološko savjetovanje u mom gradu
Ured za udrugeVlade Republike Hrvatske	Local, but strong, competent and vocal IPA4.1.5.2.02.01.c06 /SUFINANCIRANJE/
Mediterranean Women's Fund	Counselling Centre for Prevention and Eradiction of Gender Based Violence
Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge	Involvement + Enjoyment = Employment IPA4.1.5.2.3.01.c07 /SUFINANCIRANJE/
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	Obrazovanjem ka ravnopravnosti
European Commission	Women in the Labour Market - Gender Impact Assessment
Ministarstvo pravosuđa	Pružanje primarne pravne pomoći
Grad Zagreb Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	Savjetovalište za prevenciju i suzbijanje svih oblika nasilnog ponašanja u obitelji
Ministarstvo socijalne politike i mladih	Savjetovalište za prevenciju i suzbijanje svih oblika nasilnog ponašanja u obitelji i zaštitu od diskriminacije drugih socijalno ugroženih skupina / 2 GODINA PROVEDBE
Grad Zagreb Gradski ured za zdravstvo	Nova perspektiva: psihološka podrška za osobe tijekom i nakon razvoda
Marijo Puškarić	Savjetovalište za prevenciju i suzbijanje svih oblika nasilnog ponašanja u obitelji i zaštitu od diskriminacije drugih socijalno ugroženih skupina

Hvala i mnobrojnim donatorima i ljudima dobre volje koji pomažu u našem humanitarnom radu i osiguravanju pomoći i poklona za najpotrebitije kojima kontinuirano pomažemo.

Udruga nacionalnih manji RH i inicijativa održivog života

Evanđeoska crkva Ilača

ZAKLJUČAK

Još od Hobbsovog Levijatana, jasno nam je da država funkcionira kao stroj. Da svi dijelovi stroja moraju biti funkcionalni, uključeni i uključivi kako bi cjelokupni stroj mogao pravilno funkcionirati. Dijelovi tog stroja, odnosno države - žene, jednostavno su zanemareni. Budući da se njihovim pravima, potrebama i potencijalima ne bavimo, on je postao statičan i nefunkcionalan i cjelokupni stroj (država) nam zapravo radi s mnogo manje kapaciteta nego što bi mogao i nije dovoljno produktivan.

Kada analiziramo žene koje sudjeluju u procesu donošenja odluka, bave se politikom, nemoguće je ne uočiti kako te iste žene nemaju razvijenu svijest o važnosti i nužnosti rodnih politika i kvalitetnih zakona koji će jamčiti bolji položaj ženama. O tome svjedoči i činjenica da su upravo žene, članice Demokratske stranke žena bile te koje su Izborni zakon predale na ocjenu ustavnosti Ustavnom sudu. Izborne kvote su potpuno pogrešno shvaćene, kao broj bez sadržaja.

One žene koje se bave politikom, koriste muške mehanizme upravljanja, a njih se doživljava kroz vizualni identitet, barem ako je vjerovati medijima. Ono što vidimo u medijskim prilozima i tekstovima, uglavnom se obraća pažnja na njihov styling, izgled, a pitanja im se postavljaju, uglavnom, o usklađivanju poslovnih obaveza, tj. javnog angažmana i obitelji.

Stoga ne čudi što veliki broj stanovništva ne poznaje pojam ekonomskog nasilja, zlostavljane žene ga ne prepoznaju, a nasilnicima je takav model ponašanja samorazumljiv. Nedovoljno informacija i educiranosti o toj problematici, a stavljanje fokusa na haljine političarki, dovodi do poražavajućeg stanja kada su prava žena u pitanju. Svakih 15 minuta zlostavljana je jedna žena, a svaka žena je barem jednom u životu bila žrtvom nekog oblika diskriminacije.

Još uvijek je teško govoriti o točnim podacima zlostavljanja jer još uvijek veliki broj žena ne prijavljuje zlostavljanje. Razlozi su, uglavnom, strah i sram od okoline, svojih najbližih, nepovjerenje u sustav i strah za vlastitu egzistenciju. Kroz praksu smo nailazile na brojne slučajeve neadekvatnog pristupa osoba koje sudjeluju u direktnom kontaktu sa žrtvama kroz institucije u kojima rade, kao što su zdravstveni/e radnici/e, socijalni/e radnici/e, policajci/ke i to je jasan pokazatelj da je potrebno sustavno provoditi obuku tog kadra za što ispravniji način postupanja sa žrtvama. Njihovom nekompetencijom, žrtve često znaju biti opetovano izložene neugodnim pitanjima pa tako ponovno proživljavaju zlostavljanje i psihički pritisak, nailaze na osudu i stigmatizaciju, a i same zbog takve percepcije društva sebe percipiraju kao nekoga tko nosi dio krivnje za zlostavljanje kojemu su bile izložene.

Još jedan važan faktor koji pruža temelj za što lakše manipuliranje ženama, za njihovu isključenost iz društvenih procesa, zlostavljanje i izostanak samopouzdanja je neinformiranost i neznanje. Cijeli obrazovni sustav sa svojim programom je usmjeren na kreiranje lošeg i marginalnog položaja žena koji je samorazumljiv i ne dovodi se u pitanje. Rodne uloge su jasno i oštro podijeljene. Kroz obrazovni sustav uče nas da je prirodno da je uloga muškarca da donosi odluke, da se bavi dobro materijalno isplativim zanimanjima, dok su žene te koje

su kod kuće i za koje je usko vezano bavljenje skrbničkim zanimanjima koja su u pravilu slabije plaćena. Za ženu je karakteristično da obavlja kućanske poslove za koje nije plaćena i ne treba biti jer je to njen posao i ona ga obavlja sa zadovoljstvom.

Žene ni u 2015-oj nisu ravnopravne s muškarcima niti u ostvarivanju prava sudjelovanja u političkom i javnom životu. Participacija žena se očituje kao postojanje bez stvarnog političkog utjecaja. Potrebno je, pored daljeg jačanja zakonskog i institucionalnog okvira u oblasti rodne ravnopravnosti, kontinuirano raditi na podizanju svijesti, obrazovanju, značaju ovih prava, da bi se iskorijenile štetne predrasude i stereotipi koji vode diskriminaciji i nasilju.

Država je do sada poduzela zakonske i druge mjere s ciljem provođenja politike ravnopravosti. No, nedovoljno za suštinsku promjenu statusa u političkom i javnom životu. Propušteno je osigurati ravnopravnost žena u političkom i javnom životu prvenstveno zato što se nije odgovorilo na specifične potrebe žena kod ostvarenja ovih prava. Ovdje moramo obratiti pozornost na Izborni zakon, Zakon o radu i sl., a ne samo na Zakon o ravnopravnosti spolova koji zapravo jamči minimum standarda u poštivanju prava žena i obraćanje pažnje na rodna pitanja. Strategije i preporuke koje pomažu ženama u ostvarivanju dijapazona prava u njihovoj samoaktualizaciji trebalo bi intenzivnije uključiti u praksi kroz sve sektore.

Moramo se pozabaviti adresiranjem nejednakosti u društvu u svim oblastima. Pitanja rodne ravnopravnosti je potrebno osloboditi iz područja isključivo vezanih za socijalna pitanja. Potrebno je izvršiti više pritisaka na donosioce/teljice odluka jer moramo osvijestiti činjenicu da ukoliko nismo u stanju osloboditi potencijal žena na tržištu rada, ne samo da škodimo ženama već škodimo i cijeloj ekonomiji. Da bi se povećala efikasnost u području veće i bolje uključenosti žena na tržištu rada, potrebno je usklađivanje legislative s rodnim standardima, ali i unaprijediti bazu podataka, provoditi istraživanja čiji rezultat su egzaktni pokazatelji direktnog kršenja prava žena, analiza, edukacija i podizanje svijesti, izgradnja kapaciteta i institucionalna suradnja.

Financijski izvještaj - 2015

Bilanca

Aktiva	
Nefinancijska imovina	79.324
Financijska imovina	849.829
Ukupno aktiva	**929.153**
Pasiva	
Obveze	652.248
Vlastiti izvori	276.905
Ukupna pasiva	**929.153**

Račun prihoda i rashoda

Prihodi	
Prihodi od prodaje robe i pružanja usluga	22.818
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	260
Prihodi od financijske imovine	1.178
Prihodi od donacija	3.348.762
Ostali prihodi	7.313
Ukupno prihodi	**3.380.331**
Rashodi	
Rashodi za zaposlene	1.699.821
Materijalni rashodi	1.001.108
Rashodi amortizacije	32.818
Financijski rashodi	5.778
Transferi partnerima	380.295
Ostali rashodi	1.901
Ukupno rashodi	**3.121.721**
Preneseni višak prihoda iz 2014.	18.295
Višak prihoda poslovanja u 2014.	258.610
Višak prihoda raspoloživ u 2015.	276.905
Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	505.183
Stanje novčanih sredstava na početku godine	778.371
Stanje novčanih sredstava na kraju godine	813.849

Prihodi - 2015

1	**Prihodi od donacija iz proračuna**	**1.430.036**
1.1.	Prihodi iz državnog proračuna	**1.045.187**
	Ministarstvo pravosuđa	50.000
	Ministarstvo socijalne politike i mladih	665.860
	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	239.672
	Ured za udruge - Vlada Republike Hrvatske	89.655
1.2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave	**384.849**
	Grad Zagreb	65.000
	Grad Vukovar	10.000
	Grad Županja	4.000
	Vukovarsko-srijemska županija	304.995
	Bjelovarsko-bilogorska županija	854
2	**Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija**	**1.528.140**
	European Commission	1.501.449
	Mediterranean Women's Fund.	11.430
	Human Rights House Foundation	15.261
3	**Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba**	**389.674**
	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva	388.774
	Komunalac d.o.o., Vukovar	900
4	**Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga**	**22.818**
5	**Ostali prihodi**	**9.663**
	Prihodi od članarina	260
	Prihodi od nefinancijske imovine koja se amortizira	912
	Prihodi od kamata i pozitivnih tečajnih razlika	1.178
	Prihodi od refundacija (Hrvatski zavod za zapošljavanje)	7.313
UKUPNO - PRIHODI		**3.380.331**

Rashodi - 2015

1	**Rashodi za zaposlene**	**1.699.821**

Plaće zaposlenika (bruto)	1.449.671
Doprinosi na plaće	237.150
Ostali rashodi za radnike	13.000

2	**Materijalni rashodi i rashodi za usluge**	**1.001.108**

Naknade za prijevoz zaposlenika i službena putovanja zaposlenika	131.568
Naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa	12.402
Usluge telefona, pošte i prijevoza	56.957
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	20.716
Komunalne usluge	20.605
Energija	73.535
Zakupnine i najamnine	21.517
Usluge studentskih centara	72.966
Intelektualne usluge - drugi dohodak	72.343
Odvjetničke,računovodstvene i revizijske usluge	247.285
Grafičke usluge	7.283
Usluge promidžbe i informiranja	35.344
Sitan inventar i auto gume	37.387
Uredski materijal	21.447
Ostali materijalni rashodi	169.753

3	**Rashodi amortizacije**	**32.818**

4	**Financijski rashodi**	**5.778**

Bankarske usluge i usluge platnog prometa	5.028
Negativne tečajne razlike i valutna klauzula	750

5	**Donacije - transferi partnerskim organizacijama po projektima**	**380.295**

6	**Ostali rashodi**	**1.901**

UKUPNO - RASHODI	**3.121.721**

Struktura prihoda

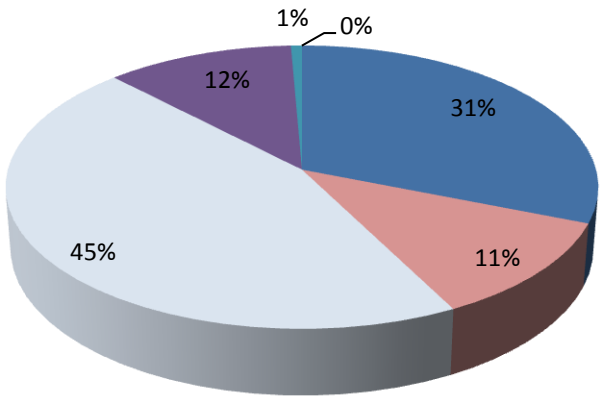

- 1 Prihodi od donacija iz državnog proračuna
- 2 Prihodi od donacija iz proračuna lokalne i područne samouprave
- 3 Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija
- 4 Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba
- 5 Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga
- 6 Ostali prihodi

Prihodi od domaćih donatora

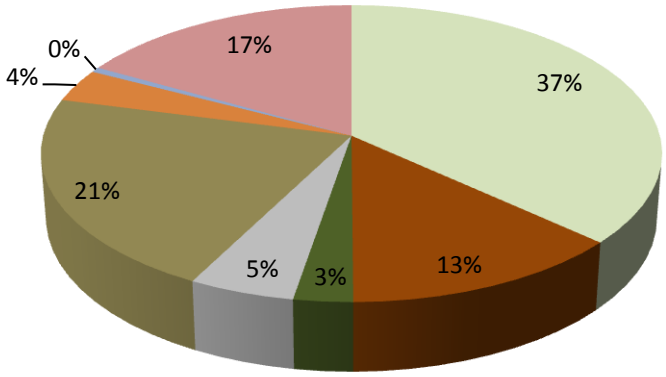

- 1 Ministarstvo socijalne politike i mladih
- 2 Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
- 3 Ministarstvo pravosuđa
- 4 Ured za udruge - Vlada Republike Hrvatske
- 5 Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
- 6 Grad Zagreb
- 7 Grad Vukovar
- 8 Vukovarsko-srijemska županija

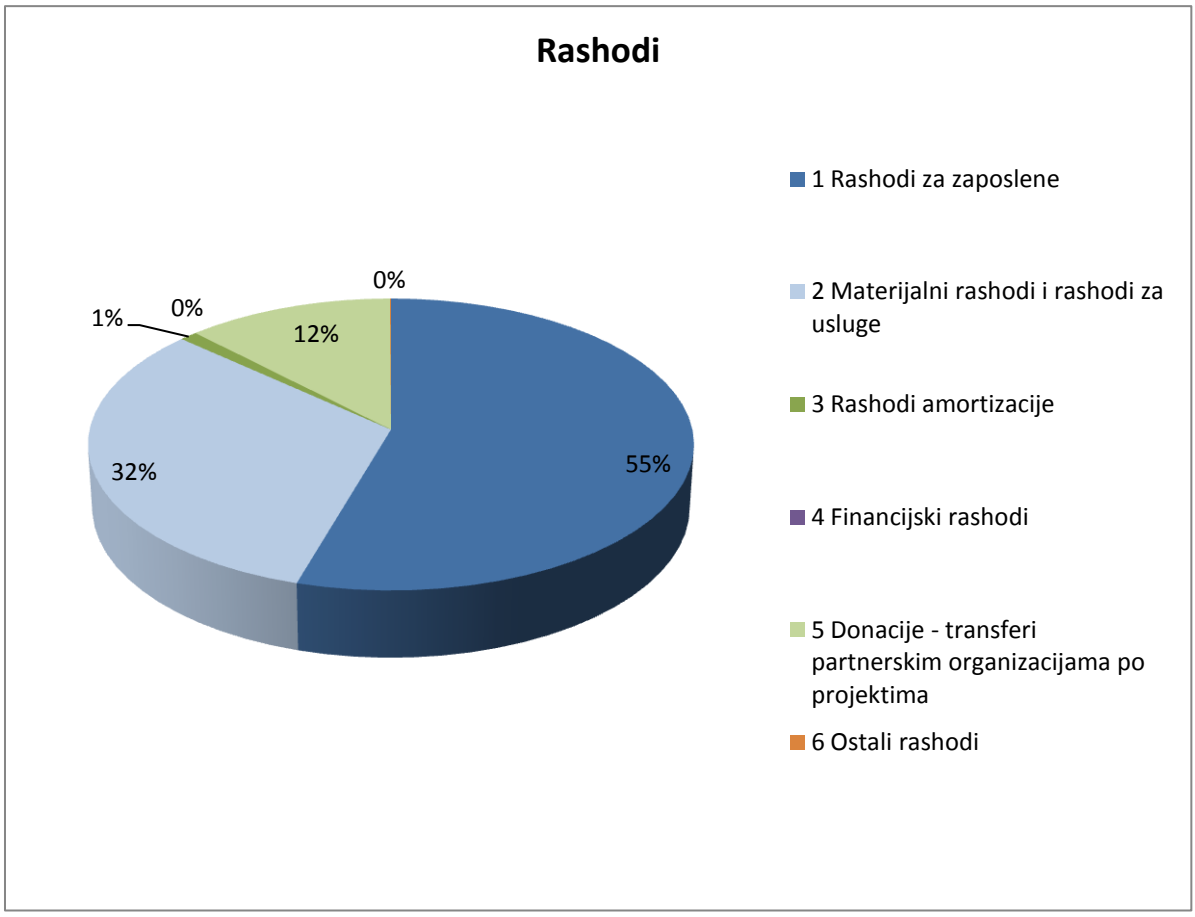
Rashodi
0%
1%
0%
12%
32%
55%
1 Rashodi za zaposlene
2 Materijalni rashodi i rashodi za usluge
3 Rashodi amortizacije
4 Financijski rashodi
5 Donacije - transferi partnerskim organizacijama po projektima
6 Ostali rashodi